דרשוני כרך ב — ואל אישך תשוקתך

ואל אישך תשוקתךעדי בלוט

'תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי' (הושע ב, יח)רש"י: 'אישי – לשון אישות וחיבת נעוריםבעלי – לשון אדנות ומורא'

ואל אישך תשוקתך והוא ימשל בך (בראשית ג, טז)

משברא הקדוש ברוך הוא את האשה, שווה לאיש ברא אותה, שנאמר 'זכר ונקבה ברא אתם' (בראשית א, כז). ואילו משחטאה, העניש הקדוש ברוך הוא שלא תהא עוד שווה לאיש, שנאמר 'והוא ימשל בך' (בראשית ג, טז).

וְאֶל אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ' מאי? אם תאמר לא עונש הוא, אם כך מה ראה הכתוב למנותו כאן? ואם תאמר בכלל עונש הוא, מה עונש יש בתשוקה? והלוא מצינו שהקדוש ברוך הוא עצמו משתוקק אל ישראל שנאמר 'אני לדודי ועלי תשוקתו' (שיר השירים ז, יא).

וְאֶל אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ' – 'בעלך' אין כתיב כאן אלא 'אִישֵׁךְ'. ביקש הכתוב לומר שעונשה של האשה יהא בתשוקתה ל'אישהּ', לאותו זמן שבו היה אישהּ שָׁוֶה לה. שלא כמו העבדים החפצים לחסות תחת בעלוּת אדונם, תשתוקק האשה דווקא להשתחרר מאדנותו של בעלה ולהופכו ל'אִישָׁהּ'. אולם 'בעלה' ימשול בה והיא תעשה כל רצונו, עד ששנו חכמים, 'אין לך אשה כשרה בנשים אלא אשה שהיא עושה רצון בעלה'.

ובעת הזאת, משהולכת ושבה האשה למעמדה השווה לאיש, יקרב אף הקץ. ואין לך קץ מגולה מזה, שנאמר 'והיה ביום ההוא נאם ה' תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי' (הושע ב, יח).

אין לך אשה כשרה – סדר אליהו רבה, פרשה י. יקרב אף הקץ. ואין לך קץ מגולה מזה – על פי בבלי, סנהדרין צח, ע"א, וראו רש"י שם.